

André Nuchelmans

'We hopen dat het fonds een soort keurmerk voor Nederlandse kunst wordt'

Interview met Axel Lemmens en Pieter Sanders

Axel Lemmens en Pieter Sanders, respectievelijk galeriehouder/organisator van de kunstbeurs Art The Hague en art consultant, zijn beiden overtuigd van de kwaliteit van Nederlandse galleries en kunstenaars. Nederland heeft volgens hen een gezonde maar kleine hedendaagse kunstmarkt met belangrijke en vooruitstrevende kunstenaars, gerenommeerde opleidingsinstituten, een aantal succesvolle galleries en een aanzienlijke groep actieve verzamelaars. Toch geniet deze markt slechts bij een kleine kring bekendheid en lukt het maar een beperkt aantal galleries en kunstenaars om internationaal door te breken.

'Als je het over kunstbeurzen hebt, dan is Art Basel het uiteindelijke doel, wil je internationaal meetellen', vertelt Lemmens. 'Daar stond vorig jaar welgeteld één Nederlandse galerie. Uit België stonden er meerdere en ook veel Nederlandse kunstverzamelaars trekken naar de beurs. Daar moet meer inzitten voor Nederlandse galleries en kunstenaars. Niet alleen de deelnamekosten zijn een drempel, ook het transport van kunstwerken en het verblijf ter plaatse zijn voor veel galleries financieel niet op te brengen.' 'In Nederland lukt het allemaal nog wel', verduidelijkt Sanders. 'Er is hier op zich een gezonde kunstmarkt met galleries en verzamelaars, maar een aantal galleries en kunstenaars heeft het zeker in zich om een groter en internationaal publiek te trekken.'

Kunstofonds

Vanuit deze overtuigingen begonnen ze halverwege 2019 met een initiatief voor een kunstfonds voor Nederlandse galleries. Doel van het fonds is kapitaal aan te trekken waarmee een geselecteerde groep galleries zich beter kan manifesteren op de (inter)nationale kunstmarkt. 'Door te investeren in galleries, investeer je ook in de kunstenaars die die galleries vertegenwoordigen', aldus Lemmens. 'Je kunt denken aan een financiële bijdrage om aan een belangrijke internationale kunstbeurs deel te nemen, voor het organiseren van een expositie, maar ook om een catalogus van een kunstenaar te laten maken.' Sanders: 'Mooie bijkomstigheid is bovendien dat als je de Nederlandse kunstmarkt versterkt, Nederlandse kunstenaars ook geneigd zijn langer hier te blijven, in plaats van hun heil in het buitenland te zoeken.' Een mix van verschillende galleries komt voor een bijdrage in aanmerking, van galleries die al langer meedraaien en ook al internationaal actief zijn tot nieuwkomers en kleine galleries. Lemmens: 'Ze moeten wel ambitieus zijn en potentie hebben. Het fonds kan dan het budget verschaffen om een volgende stap te zetten.'

Het fonds zoals Lemmens en Sanders dat voor ogen hebben is een zogenaamd revolverend fonds. Het is de bedoeling dat de galleries na verloop van tijd de bijdrage zo veel mogelijk terugbetalen, waardoor het fonds van kapitaal verzekerd blijft. De investeerders, vooral ondernemers, krijgen bepaalde privileges, zoals korting op kunstwerken, de mogelijkheid om werken te lenen of deel te nemen aan activiteiten die de galleries organiseren. Sanders: 'De bijdrage van de investeerders hoeft ook niet per se financieel te zijn. Zo kan een ondernemer ook investeren door de galleries met kennis te ondersteunen. Denk bijvoorbeeld aan het helpen bij de marketing van een galerie en een kunstenaar.'

Axel Lemmens (links) en Pieter Sanders (rechts), Art Rotterdam, stand Dürst Brit & Mayhew, voor een werk van David Roth, 2020

Verfrissend

Na een aantal verkennende gesprekken met de kunstsector en de financiële wereld vond tijdens ArtThe Hague in oktober 2019 een eerste bijeenkomst plaats waar Lemmens en Sanders hun plannen aan een groep investeerders en mensen uit de kunstwereld voorlegden. Vanuit beide groepen werd enthousiast gereageerd op de plannen. 'Het gaat allemaal veel sneller dan we dachten', vertelt Lemmens. 'Zowel de investeerders als de galeries zien het als verfrissend.'

Door het zakelijk aan te pakken hopen de initiatiefnemers ook een nieuw kooppubliek aan te trekken. 'We mikken vooral op investeerders die al in andere markten dan die van de hedendaagse beeldende kunst succesvol zijn', aldus Lemmens. Sanders: 'We willen investeerders, of het nu bedrijven of particulieren zijn, in aanraking brengen met kunst, in de hoop dat dat als een vliegwielt werkt. Dat ze kunst gaan kopen en de passie van verzamelen vervolgens op anderen overbrengen. Een deel van het rendement van het fonds is ook dat we mensen bij de beeldende kunstmarkt betrekken die er vanuit hun expertise als ondernemer of investeerder niet bij betrokken zijn.'

Het uiteindelijke doel van Lemmens en Sanders is om een groter publiek bij de kunstmarkt te betrekken, de groep verzamelaars groter te maken, en de kunstmarkt te versterken. Lemmens: 'Er zit veel meer in. Als we met het kunstfonds succes hebben, krijgen de Nederlandse kunstmarkt en kunstenaars vanzelf internationaal meer bekendheid.' Sanders: 'We hopen dat het fonds zo een soort keurmerk voor Nederlandse kunst wordt. Zo in de trant van, als het kunstfonds hier achter staat dan moet het wel een interessante galerie zijn. Of als er aan kunst een kaartje hangt met Made in Holland, is het goede kunst'. Beide initiatiefnemers kijken dan ook verder dan hun eigen toko. 'We hopen dat Nederlandse hedendaagse beeldende kunst internationaal een naam krijgt, die vergelijkbaar is met die van Dutch Design', besluit Lemmens. Waarop Sanders aanvult: 'De kunstenaars met die potentie hebben we wel, maar de meesten zijn internationaal nog niet zo bekend. Het zou mooi zijn als we uiteindelijk kunnen bereiken dat Nederlandse hedendaagse kunst internationaal in hoog aanzien staat. En dat is zeker realistisch en geen dagdromerij.' ●

André Nuchelmans is hoofdredacteur van *Boekman*